

Шууд тайлагнах аудитын хураангуй  
тайлан

Огноо: 2021.09.15

**Нэг. Ерөнхий мэдээлэл**

|                           |                                                                  |                                      |                                                          |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Аудитын код:              | БНА-/2021/-<br>06-4-ШТА-ГА                                       | Шалгагдсан байгууллага, нэгжийн нэр: | Баянхонгор аймгийн ХХААГ, сумдын Засаг дарга, сумдын СХС |
| Аудитын нэр:              | Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, үр ашиг 2019-2020 он |                                      |                                                          |
| Аудит хийсэн бүтцийн нэр: | Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газар                       | Аудит хийсэн баг, албан тушаалтан:   | Ахлах аудитор<br>М.Алтантуяа, аудитор<br>Н.Бүнчинсүрэн   |

**Хоёр. Аудитын үр дүн:**

**2.1 Аудитын зорилго, хамарсан хүрээ:**

Сум хөгжүүлэх сангийн 2019-2020 оны хөрөнгийн зарцуулалт хууль тогтоомжид нийцсэн эсэх, үр дүнтэй хэрэгжсэн эсэхэд аудит хийж, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулан холбогдох байгууллага албан тушаалтанд хүргүүлэх, аудитын тайланг холбогдох байгууллагад танилцуулахад аудитын зорилт чиглэгдэв.

Аудитыг сумдын Сум хөгжүүлэх сангийн 2019-2020 оны орлого бүрдүүлэлт, хуваарилалт, зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлт, хяналтад сумын ЗДТГ, орон тооны бус зөвлөлөөс хийсэн ажлын тайлан, баталгаажуулсан ажлын гүйцэтгэлд үндэслэн хийлээ.

Аудитад сумдын СХС, ИТХ, орон тооны бус зөвлөл, 2019-2020 онд СХС-гийн хөрөнгөөр төсөл арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр сангаас хөнгөлөлттэй зээл авсан иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагын холбогдох үйл ажиллагааг хамруулан шалгав.

Аудитаар Ковид-19 цар тахлаас шалтгаалан сумдад олгосон зээлдэгч нарын үйл ажиллагааг газар дээр нь үзэх боломжгүй байсан ба аудитад хамрагдах үеийн баримтад аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын алба сумдад шалгалтыг 2021 оны 5-6 сард хийсэн тул бид аудитад зээлдэгчийн хувийн хэрэг холбогдох бичиг баримтыг татаж авч аудитад хамруулан шалгалаа.

Бүлэг 1. СХС-ийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг төлөвлөхдөө Засгийн газрын 2016 оны 153 дугаар тогтоолоор баталсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах, хяналт тавих журам” –ын 2.1.3<sup>1</sup> заасны дагуу тухайн жилд орох зээлийн хүүгийн орлого, СХС-ийн үйл ажиллагааны зардлыг журмын 1.8<sup>2</sup> дахь заалтыг үндэслэн төлөвлөөгүй байна.

**1.1. Аудитын дүн:** СХС-ийн хөрөнгийг журамд заасны дагуу зээл, хүүгийн орлогын эх үүсвэрийг тусад нь төлөвлөөгүйгээс СХС-ийн үйл ажиллагааны зардлыг тухайн жилийн хүүгийн орлогын 30 хувиар тооцож ИТХ-аар батлуулах боломжгүй болсон байна.

#### **1.1.Аудитын гол асуулт /Дэд асуулт 1.1.1-1.1.2/**

1.1.1. Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг хууль, журамд заасны дагуу төлөвлөж, бүрдүүлсэн үү?

**Хариулт 1:** Сум хөгжүүлэн сангаас Засгийн газрын 2016 оны 153 дугаар тогтоолоор баталсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах, хяналт тавих журам”-ын 2.1<sup>3</sup>-д заасны дагуу сумдын ИТХ-ын хуралдааны тогтоолоор хөнгөлөлттэй зээлийн хэмжээ болон зээл олгох эх үүсвэрийг 2019 онд 2969.5 сая төгрөг, 2020 онд 2486.5 сая төгрөгөөр тус тус төлөвлөж баталжээ.

1.1.2 Зээлийн гэрээний дагуу үндсэн төлбөр, хүү, алдангийг бүрэн төвлөрүүлсэн үү?

**Хариулт 2:** 1.1.2 СХС-аас олгосон хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдсан зээлдэгчид зээлийн эргэн төлөгдөх хуваарийн дагуу зээл, хүүгийн орлогыг 2019 онд 81.1 хувь, 2020 онд 88.5 хувь нь төлсөн байна.

#### **1.2. Аудитын гол асуулт /Дэд асуулт 1.2.1-1.2.5/**

Баянхонгор аймгийн хэмжээнд 2020.12.31-ний байдлаар СХС-аас олгосон зээл, хүүгийн авлагын 35.4 хувь буюу 1284.0 сая төгрөгийг хугацаа хэтэрсэн зээл, хүүгийн авлага байгаа нь СХС-аас олгосон зээл, хүүгийн эргэн төлөлт хангалтгүй байгааг харуулж байна.

1.2.1 Сумын сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлтөд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий орон тооны бус зөвлөлийг байгуулсан уу?

**Хариулт 3:** Сумын сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлтөд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий орон тооны бус зөвлөлийг журмын 3.3.3<sup>4</sup> -д заасан бүрэлдэхүүнээр шинэчлэн байгуулах шаардлагатай байна.

<sup>1</sup> сангаас олгосон зээлийн хүүгийн орлого

<sup>2</sup> Сангаас олгох зээлийн хүүгийн тухайн жилийн орлогын 30 хувийг зээлдэгчдэд мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх сургалтад, 20 хувийг сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлсэн төслийн явц, үр дүнд хяналт тавих үйл ажиллагаанд зориулан зарцуулна.

<sup>3</sup> улсын төсвөөс олгох сангийн эргэлтийн хөрөнгө, сангаас олгосон зээлийн хүүгийн орлого; хугацаандаа төлөөгүй зээлийн дүнд ногдуулсан алданги

<sup>4</sup> сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төслийг сонгон шалгаруулах чиг үүрэг бүхий орон тооны бус Зөвлөлийг тухайн сумын Засаг даргаар ахлуулан, Засаг даргын Тамгын газрын жижиг, дунд үйлдвэрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, Баялаг бүтээгчдийг дэмжих холбоо, банк болон баг тус бүрээс нэг иргэний төлөөллийг оролцуулан байгуулж ажиллуулах



1.2.2. СХС-аас зээл олгох төсөл, хөтөлбөрийг сумын нийгэм эдийн засгийг хөгжүүлэх 2019-2020 оны үндсэн чиглэл, журамд нийцүүлэн сонгон шалгаруулж байна уу?

**Хариулт 4:** Сумууд сумын хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлийг ИТХ-аар баталж байгаа боловч ихэнх сумын төсөл сонгон шалгаруулах комисс ямар салбарт эрэлт хэрэгцээ их байгааг нарийн судлаагүй, хүрэх үр дүн тодорхой бус, ажлын байр нэмэгдүүлэх тооцоолол хийгээгүй төслүүдийг сонгон шалгаруулжээ

1.2.3. СХС-аас олгож буй зээлийн гэрээ, барьцааны гэрээ нь хууль тогтоомжид заасан гэрээний стандарт нөхцөлийг хангаж байгаа эсэх, гэрээний үүргийн биелэлт

**Хариулт 5:** Баянхонгор аймгийн сумдын “Сум хөгжүүлэх сан”-аас зээлдэгч нартай байгуулсан зээл, барьцааны гэрээнүүд нь “Иргэний хууль”-ийн 56 дугаар зүйл, 156 дугаар зүйл, “Үл хөдлөх эд хөрөнгийн барьцааны тухай хууль”-ийн 9, 10, 11, 53 дугаар зүйл, “Хөдлөх эд хөрөнгө болох эдийн бус хөрөнгийн барьцааны тухай хууль”-ийн 10 дугаар зүйлд заасан шаардлагуудыг хангахгүй байна.

1.2.4. Төсөл хэрэгжүүлэгч СХС-аас авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээний хугацаанд төлж байна уу

**Хариулт 6:** Баянхонгор аймгийн хэмжээнд СХС-аас олгосон зээл, хүүгийн эргэн төлөлтийн нийт авлагын 50 дээш хувь нь хугацаа хэтэрсэн 7 сум байгаа нь сум хөгжүүлэх сангийн авлагын үлдэгдлийн барагдуулалт хангалтгүй байгааг харуулж байна.

1.2.5. Сангийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулж байна уу? Ажлын байр нэмэгдсэн үү?

**Хариулт 7:** Баянхонгор аймгийн ихэнх сумын СХС-аас олгосон зээл өрхийн амьжиргааг дэмжихэд чиглэгдсэн, Баянхонгор аймгийн ХХААГ-ын 2020 оны тайлангаар 141 ажлын байр шинээр нэмэгдэж 79 ажлын байр хадгалагдсан гэж байгаа боловч дээрх ажлын байрууд нь нийгмийн даатгалаар баталгаажуагүй байна.

Бүлэг 2. Зарим сумын хяналтын зөвлөл сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийн зарцуулалтад тавих хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, тайланг ИТХ-аар тайлагнаж хэлэлцүүлээгүй байна.

## **2.1.Аудитын гол асуулт /Дэд асуулт 2.1.1-2.1.3/**

2.1.1. СХС-ийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт үр дүнтэй байна уу?

**Хариулт 8:** Сумдын хяналтын зөвлөл “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн хэрэгжилт, үр дүнд” хяналт тавиагүй, сумын ИТХ-д ажлаа тайлагнаагүй байна.

2.1.2. Сангийн хөрөнгийн бүртгэл тайлагнал бодитой байна уу?

**Хариулт 9:** Сумдын СХС-аас авсан зээлийн мэдээллийг СХС-ийн программд оруулахдаа санхүүгийн тайланд байгаа зээл, зээлийн хүүгийн авлагаас зөрүүтэй оруулж, зээлдэгч нартай авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар бүрэн баталгаажуулахгүй байна.

2.1.3. Зээлийн эргэн төлөлтийг цаг хугацаандаа барагдуулаагүй, төсөл хөтөлбөрийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагад хариуцлага тооцож байна уу?

**Хариулт 10:** Зээлийн эргэн төлөлтийг цаг хугацаандаа барагдуулаагүй, төсөл хөтөлбөрийг зориулалт бусаар зарцуулсан иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагад хариуцлага тооцоогүй байна.

## 2.2.Аудитын гол асуулт /Дэд асуулт 2.2.1/

2.2.1.Өмнөх онуудын нийцлийн болон санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгөгдсөн акт, албан шаардлага зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн үү??

**Хариулт 11:** Өмнөх онуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар төлбөрийн актын биелэлт 85 хувь, Монгол банкны мэдээллийн санд орсонтой холбоотойгоор чанаргүй зээл 78.9 сая төгрөгөөр төлөгдсөнийг аудитын үр өгөөжөөр хүлээн зөвшөөрч бүртгэлээ.

## 2.3 Аудитын гол дүгнэлт

. Баянхонгор аймгийн хэмжээнд 2020.12.31-ний байдлаар СХС-аас олгосон зээл, хүүгийн авлагын 35.4 хувь буюу 1284.0 сая төгрөгийг хугацаа хэтэрсэн зээл, хүүгийн авлага байгаа нь СХС-аас олгосон зээл, хүүгийн эргэн төлөлт хангалтгүй байгааг харуулж байна.

## 2.4 Аудитаар илэрсэн алдаа зөрчил дутагдлын нэгтгэл:

Сая.төг

| № | Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр | Алдаа, зөрчлийн |        | Үүнээс     |           |                     |           |                      |           |                                              |
|---|-------------------------------------|-----------------|--------|------------|-----------|---------------------|-----------|----------------------|-----------|----------------------------------------------|
|   |                                     | Тоо             | Дүн    | Зөвлөмжийн | Үнийн дүн | Төлбөрийн актын тоо | Үнийн дүн | Албан шаардлагын тоо | Үнийн дүн | Хууль хяналтын бусад байгууллагад шилжүүлсэн |
| A | 1                                   | 2               | 3      | 4          |           | 5                   | 6         |                      |           | 7                                            |
| 1 | Сумдын Сум хөгжүүлэх сан            | 46              | 1348.9 | 6          | 36.6      | 4                   | 103.0     | 39                   | 1209.3    | -                                            |
|   | ДҮН                                 | 46              | 1348.9 | 6          | 36.6      | 4                   | 103.0     | 39                   | 1209.3    |                                              |

Гурав. Баталгаажуулалт:

Тайлангийн хураангуй бэлтгэсэн: Ахлах аудитор

Аудитор

Хянан: Аудитын менежер

Дарга, тэргүүлэх аудитор

М.Алтантуяа

Н.Бунчинсүрэн

А.Цээням

Б.Мөнхбат

317143544

3007423

4



Төрийн аудитын байгууллагаас хийсэн санхүү, гүйцэтгэл, нийцлийн  
аудитын хураангуй тайлангийн хавсралт

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

|        |            |              |                                                                  |              |                      |
|--------|------------|--------------|------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------|
| Огноо: | 2021.09.15 | Аудитын нэр: | Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, үр ашиг 2019-2020 он | Аудитын код: | БНА-2021/06-4-ШТА-НА |
|--------|------------|--------------|------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------|

|                              |                                                                                                      |                  |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Шалгагдсан байгууллагын нэр: | Баянхонгор аймгийн ХХААГ, сумдын Засаг дарга, сумдын СХС, СХС-аас хөнгөлөлттэй зээл авсан зээлдэгчид | Мянган төгрөгөөр |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|

| № | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                                                                                      | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны                  |                                                                    |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                                                                             |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |            | Нэр                                   | Албан тушаал                                                       | Овог нэр                                                           |
| А | 1                                                                                                                                                           | 2   | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 4.0        | 5                                     | 8                                                                  | 9                                                                  |
| 1 | 1.1.1. Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг хууль, журамд заасны дагуу төлөвлөж, бүрдүүлсэн үү?                                                                  | 1   | СХС-аас хөнгөлөлттэй зээл авсан төсөл хэрэгжүүлэгч нарт мэргэжил арга зүйн сургалт явуулах үйл ажиллагааны зардлын хэмжээг журмын 1.8 дахь аргачлалаар тооцоогүй, СХС-аас хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдсан төсөл хэрэгжүүлэгч иргэн, аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагаа, зээлийн эргэн төлөлтөд хяналтын зардал, зээл авагчдад зориулсан сургалтын зардал зэрэг СХС-ийн үйл ажиллагааны зардлыг 2019 онд 12 сум 22.3 сая төгрөг, 2020 онд 4 сум 5.8 сая төгрөгийг баталсан ба бусад сумын СХС үйл ажиллагааны зардлаа сумын ИТХ-аар батлуулаагүй байна. | -          | Зөвлөмж өгөх                          | Сумдын Засаг дарга                                                 | Сумдын Засаг дарга                                                 |
| 2 | 1.1.2. Зээлийн гэрээний дагуу үндсэн төлбөр, хүү, алдангийг бүрэн төвлөрүүлсэн үү                                                                           | 1   | Баянхонгор сумын Сум хөгжүүлэх сангаас 2018-2020 онд зээл авсан 17 зээлдэгч нь зээлийн гэрээний үүргээ биелүүлээгүй, 79.8 сая төгрөгийн зээл эргэн төлөгдөх хугацаа хэтэрсэн байна.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 79,801.8   | Төлбөрийн акт тогтоох                 | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн            | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа                                             |
| 3 | 1.1.2. Зээлийн гэрээний дагуу үндсэн төлбөр, хүү, алдангийг бүрэн төвлөрүүлсэн үү                                                                           | 1   | Зээл хүүгийн хугацаа хэтэрсэн 3 зээлдэгчийн /12,6 сая төгрөг/ оршин суух хаягийг тодруулахаар Баянхонгор аймаг дахт Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхээс эрэн сурвалжлах шийдвэр гарсны үндсэн дээр Баянхонгор сумын Засаг даргын 2020.09.11-ны өдрийн 1/459, 2020.10.20-ны өдрийн 1/551 тоот албан бичгээр Баянхонгор аймгийн Цагдаагийн газарт хандсан ба эрэн сурвалжилж байна.                                                                                                                                                               | 12,600.0   | Зөвлөмж өгөх                          | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн            | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа                                             |
| 4 | 1.2.1 Сумын сангийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлтөд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий орон тооны бус зөвлөлийг байгуулсан уу              | 1   | Төсөл сонгон шалгаруулах зөвлөлийн гишүүн ашиг сонирхлын зөрчил үүсэхээс урьдчилан сэргийлж ажиллах бөгөөд зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд орж ажиллах багийн төлөөллийг тухайн багийн ИНХ-аар хэлэлцэн сонгосон байхаар журмын 3.4.1-т заасан боловч сумын ИНХ-аар хэлэлцүүлж сонгоогүй нийтлэг зөрчил байна.                                                                                                                                                                                                                                           | -          | Зөвлөмж өгөх                          | Сумдын Засаг дарга, төсөл сонгон шалгаруулах орон тооны бус зөвлөл | Сумдын Засаг дарга, төсөл сонгон шалгаруулах орон тооны бус зөвлөл |
| 5 | 1.2.2. СХС-аас зээл олгох төсөл, хөтөлбөрийг сумын нийгэм эдийн засгийг хөгжүүлэх 2019-2020 оны үндсэн чиглэл, журамд нийцүүлэн сонгон шалгаруулж байна уу? | 1   | Баянхонгор, Баян-Овоо, Баянбулаг, Баянцагаан, Баянлиг сумын 16 төсөлд журмын 4.3.5 дахь "төслийг хэрэгжүүлэх явцад учирч болзошгүй эрсдэлийг бодитой тодорхойлсон, даван туулах арга замыг тусгасан байх;" заалтыг хэрэгжүүлэх арга замыг төсөлд тусгаагүй байхад төслийг сонгон шалгаруулсан байна.                                                                                                                                                                                                                                            | -          | Зөвлөмж өгөх                          | Сумдын Засаг дарга, төсөл сонгон шалгаруулах орон тооны бус зөвлөл | Сумдын Засаг дарга, төсөл сонгон шалгаруулах орон тооны бус зөвлөл |



| №  | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                                                                                     | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                           | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны        |                           |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------|
|    |                                                                                                                                                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            | Нэр                                   | Албан тушаал                                             | Овог нэр                  |
| 6  | 1.2.3. СХС-аас олгож буй зээлийн гэрээ, барьцааны гэрээ нь хууль тогтоомжид заасан гэрээний стандарт нөхцлийг хангаж байгаа эсэх, гэрээний үүргийн биелэлт | 1   | Өлзийт сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 08 дугааруудтай зээл барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн иргэнээс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.         | 10,000.0   | Албан шаардлага                       | Өлзийт сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн      | Т.Эрдэнэбат, Г.Очгэрэл    |
| 7  |                                                                                                                                                            | 1   | Гурванбулаг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 11 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй. | 58,000.0   | Албан шаардлага                       | Гурванбулаг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Б.Гантулга, Б.Өлзиймаа    |
| 8  |                                                                                                                                                            | 1   | Гурванбулаг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 04 дугаартай зээл, барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн иргэнээс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.      | 4,000.0    | Албан шаардлага                       | Гурванбулаг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Б.Гантулга, Б.Өлзиймаа    |
| 9  |                                                                                                                                                            | 1   | Шинэжинст сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан нийт 8 гэрээнд бүгд үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан байх боловч эдгээрийг хуульд заасны дагуу Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                                 | 164,000.0  | Албан шаардлага                       | Шинэжинст сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн   | Н.Сайханбаяр, Х.Дагважав  |
| 10 |                                                                                                                                                            | 1   | Эрдэнэцогт сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 66, 67, 69, дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                     | 26,300.0   | Албан шаардлага                       | Эрдэнэцогт сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Д.Цэвэгжав, Б.Үүрцайх     |
| 11 |                                                                                                                                                            | 1   | Богд сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 06 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.                 | 5,000.0    | Албан шаардлага                       | Богд сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн        | Д.Өлзийбаяр, Б.Алтантуяа  |
| 12 |                                                                                                                                                            | 1   | Галуут сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 20/04, 20/08, 20/09 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                       | 30,000.0   | Албан шаардлага                       | Галуут сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн      | А.Батбаяр, М.Отгондалай   |
| 13 |                                                                                                                                                            | 1   | Жинст сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 04, 05, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 15, 17 дугааруудтай барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.       | 100,000.0  | Албан шаардлага                       | Жинст сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн       | Р.Батжаргал, Б.Цэдэвсүрэн |
| 14 |                                                                                                                                                            | 1   | Жинст сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 07 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.            | 3,000.0    | Албан шаардлага                       | Жинст сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн       | Р.Батжаргал, Б.Цэдэвсүрэн |



| №  | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                                                                                     | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны       |                             |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------|
|    |                                                                                                                                                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            | Нэр                                   | Албан тушаал                                            | Овог нэр                    |
| 15 | 1.2.3. СХС-аас олгож буй зээлийн гэрээ, барьцааны гэрээ нь хууль тогтоомжид заасан гэрээний стандарт нөхцлийг хангаж байгаа эсэх, гэрээний үүргийн биелэлт | 1   | Жинст сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 08, 09, 17 дугааруудтай барьцааны зээлдэгчийн хуваарьт өмч бус дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг нь барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу хамтран өмчлөгч тус бүрээс бичгээр зөвшөөрөл аваагүй.                                          | 42,000.0   | Албан шаардлага                       | Жинст сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн      | Р.Батжаргал, Б.Цэдэвсүрэн   |
| 16 |                                                                                                                                                            | 1   | Хүрээмарал сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 04, 05, 09, 2020 оны 09 дугааруудтай зээл барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч барьцааны гэрээнүүдийг хуульд заасны дагуу Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                     | 31,000.0   | Албан шаардлага                       | Хүрээмарал сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | С.Сумьяабазар, О.Баяржаргал |
| 17 |                                                                                                                                                            | 1   | Хүрээмарал сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 06 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.                                           | 3,000.0    | Албан шаардлага                       | Хүрээмарал сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | С.Сумьяабазар, О.Баяржаргал |
| 18 |                                                                                                                                                            | 1   | Өлзийт сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 02 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн хуваарьт өмч бус дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг нь барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу хамтран өмчлөгч тус бүрээс бичгээр зөвшөөрөл аваагүй.                                                | 5,000.0    | Албан шаардлага                       | Өлзийт сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн     | Т.Эрдэнэбат, Г.Очгэрэл      |
| 19 |                                                                                                                                                            | 1   | Богд сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 02, 03, 06, 07, 09, 10, 11 мөн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 02, 03 дугааруудтай зээлийн гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй. | 69,000.0   | Албан шаардлага                       | Богд сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн       | Д.Өлзийбаяр, Б.Алтантуяа    |
| 20 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянлиг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 02, 06, 08, 10, 11, 14, 15 дугааруудтай зээл барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                | 42,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянлиг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн    | О.Мөнхбат, С.Мөнхцэцэг      |
| 21 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянлиг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 06, 08, дугааруудтай зээл барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн иргэнээс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.                               | 15,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянлиг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн    | О.Мөнхбат, С.Мөнхцэцэг      |
| 22 |                                                                                                                                                            | 1   | Баацагаан сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 19/16, 19/19 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                           | 5,500.0    | Албан шаардлага                       | Баацагаан сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | С.Энхтөр, А.Номингэрэл      |



| №  | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                                                                                     | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны       |                             |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------|
|    |                                                                                                                                                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            | Нэр                                   | Албан тушаал                                            | Овог нэр                    |
| 23 | 1.2.3. СХС-аас олгож буй зээлийн гэрээ, барьцааны гэрээ нь хууль тогтоомжид заасан гэрээний стандарт нөхцлийг хангаж байгаа эсэх, гэрээний үүргийн биелэлт | 1   | Бөмбөгөр сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 123 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.                                                                                                      | 4,000.0    | Албан шаардлага                       | Бөмбөгөр сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн   | М.Мөнх-Эрдэнэ, Ж.Сэржмядаг  |
| 24 |                                                                                                                                                            | 1   | Бөмбөгөр сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 122 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн хуваарьт өмч бус дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг нь барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу хамтран өмчлөгч тус бүрээс бичгээр зөвшөөрөл аваагүй.                                                                                                       | 5,000.0    | Албан шаардлага                       | Бөмбөгөр сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн   | М.Мөнх-Эрдэнэ, Ж.Сэржмядаг  |
| 25 |                                                                                                                                                            | 1   | Бөмбөгөр сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 03, 06, 07, 08, 112, 114, 116, 117, 120, 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 121, 122, 123, 126, 127, 128, 129, 132, 133, 135 дугааруудтай барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй. | 96,000.0   | Албан шаардлага                       | Бөмбөгөр сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн   | М.Мөнх-Эрдэнэ, Ж.Сэржмядаг  |
| 26 |                                                                                                                                                            | 1   | Заг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 05 дугаартай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлэх тухай хуульд заасан шаардлагыг биелүүлээгүй.                                                                                                   | 7,000.0    | Албан шаардлага                       | Заг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн        | Т.Нямжаргал, Э.Саруулсайхан |
| 27 |                                                                                                                                                            | 1   | Жаргалант сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 19/01, 19/02, 19/04, 19/05 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                                                                 | 29,000.0   | Албан шаардлага                       | Жаргалант сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Д.Мөнхжаргал, С.Бадамсүрэн  |
| 28 |                                                                                                                                                            | 1   | Жаргалант сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 19/02 дугаартай зээл, барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хөрөнгийг барьцаалах эрхийг олгосон зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг хийлгэх талаар хуульд заасан шаардлагыг иргэнд тавьж ажиллаагүй байна.                                             | 8,000.0    | Албан шаардлага                       | Жаргалант сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Д.Мөнхжаргал, С.Бадамсүрэн  |
| 29 |                                                                                                                                                            | 1   | Галуут сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 20/04, 20/08, 20/09 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                                                                                 | 30,000.0   | Албан шаардлага                       | Галуут сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн     | А.Батбаяр, М.Отгондалай     |
| 30 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянхонгор сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны 19/09, 19/10, 19/22, 19/25 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлэх тухай хуульд заасан шаардлагыг биелүүлээгүй.                                                                                        | 45,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа      |



| №  | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                                                                                     | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны       |                               |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------|
|    |                                                                                                                                                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            | Нэр                                   | Албан тушаал                                            | Овог нэр                      |
| 31 | 1.2.3. СХС-аас олгож буй зээлийн гэрээ, барьцааны гэрээ нь хууль тогтоомжид заасан гэрээний стандарт нөхцлийг хангаж байгаа эсэх, гэрээний үүргийн биелэлт | 1   | Баянхонгор сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 19/10, 19/25 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгүүдийг барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу тухайн хөрөнгийн хамтран өмчлөгч тус бүрийн зөвшөөрлийг бичгээр аваагүй байна.                           | 15,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа        |
| 32 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянхонгор сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 19/03, 19/09, 19/10, 19/12 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хөрөнгийг барьцаалах эрхийг олгосон зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг хийлгэж гэрээнд хавсаргаагүй. | 47,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа        |
| 33 |                                                                                                                                                            | 1   | Баян-Овоо сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01,02,06, 07 дугааруудтай барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                                   | 61,000.0   | Албан шаардлага                       | Баян-Овоо сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Ж.Хатанбаатар, Д.Эрдэнэбулган |
| 34 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянбулаг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 76, 78, 80 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                         | 25,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянбулаг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Д.Пүрэвсүрэн, Б.Чимэдцэеэ     |
| 35 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянбулаг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 82 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн хуваарьт өмч бус дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу хамтран өмчлөгч тус бүрээс бичгээр зөвшөөрөл аваагүй.                                              | 4,000.0    | Албан шаардлага                       | Баянбулаг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Д.Пүрэвсүрэн, Б.Чимэдцэеэ     |
| 36 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянбулаг сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 80, 82 дугааруудтай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.                                   | 10,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянбулаг сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Д.Пүрэвсүрэн, Б.Чимэдцэеэ     |
| 37 |                                                                                                                                                            | 1   | Баян-Өндөр сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 19/01, 19/05, 19/06 дугааруудтай зээл, барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээнүүдийг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                               | 17,000.0   | Албан шаардлага                       | Баян-Өндөр сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Б.Идэрмөнх, Х.Мөнхбаяр        |
| 38 |                                                                                                                                                            | 1   | Баян-Өндөр сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 19/01 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс уг хөрөнгийг барьцаалуулах эрхийг олгосон зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг хуульд заасны дагуу авч гэрээнд хавсаргаагүй.  | 7,000.0    | Албан шаардлага                       | Баян-Өндөр сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Б.Идэрмөнх, Х.Мөнхбаяр        |



| №  | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                                                                                     | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Мөнгөн дүн | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны                  |                                                            |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                            |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            | Нэр                                   | Албан тушаал                                                       | Овог нэр                                                   |
| 39 | 1.2.3. СХС-аас олгож буй зээлийн гэрээ, барьцааны гэрээ нь хууль тогтоомжид заасан гэрээний стандарт нөхцлийг хангаж байгаа эсэх, гэрээний үүргийн биелэлт | 1   | Баянцагаан сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 05 дугааруудтай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн бус гуравдагч этгээдийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг барьцаалсан боловч тухайн өмчлөгчөөс хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, итгэмжлэлийг авч гэрээнд хавсаргаагүй.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 10,000.0   | Албан шаардлага                       | Баянцагаан сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн            | Н.Гансүх, Т.Одмаа                                          |
| 40 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянцагаан сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 03, 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 05, 08 дугааруудтай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн хуваарьт өмч бус дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг нь барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу хамтран өмчлөгч тус бүрээс бичгээр зөвшөөрөл аваагүй                                                                                                                                                                                                                                                                      | 19,500.0   | Албан шаардлага                       | Баянцагаан сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн            | Н.Гансүх, Т.Одмаа                                          |
| 41 |                                                                                                                                                            | 1   | Баянцагаан сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 02, 03, 05, 2020 оны зээлдэгч нартай байгуулсан 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 14, 16, 17 дугааруудтай барьцааны гэрээнд холбогдох журмын дагуу үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалсан боловч уг барьцааны гэрээг Улсын бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлээгүй.                                                                                                                                                                                                                                      | 94,803.3   | Албан шаардлага                       | Баянцагаан сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн            | Н.Гансүх, Т.Одмаа                                          |
| 42 |                                                                                                                                                            | 1   | Богд сумын Засаг даргаас Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны зээлдэгчтэй байгуулсан 04 дугаартай барьцааны гэрээнд зээлдэгчийн хуваарьт өмч бус дундын өмчлөлийн үл хөдлөх эд хөрөнгийг нь барьцаалсан боловч хуульд заасны дагуу хамтран өмчлөгч тус бүрээс бичгээр зөвшөөрөл аваагүй                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 6,000.0    | Албан шаардлага                       | Богд сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн                  | Д.Өлзийбаяр, Б.Алтантуяа                                   |
| 43 |                                                                                                                                                            | 1   | Баян-Овоо сумын сум хөгжүүлэх сангаас 2019 онд 3 зээлдэгчдэд 80.0 сая төгрөгийн зээл олгох гэрээ байгуулсан боловч 2019 онд 35,9 сая төгрөг, 2020 онд 5.0 сая төгрөг олгож зээлийн гэрээг шинэчлэн байгуулаагүй байна.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 40,920.0   | Албан шаардлага                       | Баян-Овоо сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн             | Ж.Хатанбаатар, Д.Эрдэнэбулган                              |
| 44 | 1.2.5. Сангийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулж байна уу? Ажлын байр нэмэгдсэн үү?                                                                     | 1   | Зарим сумын СХС өмнөх онд СХС-аас зээл авсан, зээл, хүүгийн эргэн төлөлт төлөгдөөгүй зээлдэгч нарт нэмж зээл олгосон. Тухайлбал: Баян-Овоо сум 2017.02.2 нд Иргэн Г.Т-д "Үслэг эдлэл" төсөлд 3.0 сая төгрөгийн зээл олгосон ба 2018.12.31-ийн байдлаар зээлийн үлдэгдэл 3.2 сая төгрөг байхад нөхөр А.М-т 20.0 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан зээлийн үлдэгдлийн суутган тооцож 17.0 сая төгрөг олгосон. Хүрээмарал сумын СХС-аас 2017.12.21-нд иргэн Д.Ш-д "арьс, шир боловсруулах" төсөлд 4.0 сая төгрөг олгосон ба зээлийн үлдэгдэлтэй байхад 2019 оны 4 сард нэмж 4.0 сая төгрөг олгосон зөрчил илэрлээ. | 24,000.0   | Зөвлөмж өгөх                          | Баян-Овоо, Хүрээмарал сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Ж.Хатанбаатар, Д.Эрдэнэбулган, С.Сумьяабазар, О.Баяржаргал |



| №   | Аудитын зорилт, чиглэл                                                                 | Тоо | Алдаа, зөрчлийн товч утга                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Мөнгөн дүн  | Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл | Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны       |                                               |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
|     |                                                                                        |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |             | Нэр                                   | Албан тушаал                                            | Овог нэр                                      |
| 45  | 1.2.5. Сангийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулж байна уу? Ажлын байр нэмэгдсэн үү? | 1   | Баянхонгор сумын Сум хөгжүүлэх сангаас 2019 онд "Уран бичлэг, жааз үйлдвэрлэх" зориулалтаар иргэн Э.Д нь 10.0 сая төгрөгийн, иргэн Ж.Б нь "Гоёл" оёдлын цех өргөжүүлэх зориулалтаар 8.0 сая төгрөгийн, иргэн Б.М нь "Оёдол" –ын зориулалтаар 6.0 сая төгрөгийн зээл авсан бөгөөд 2021.08.19-ны байдлаар дээрх зээлдэгчид төслийн зориулалтаар үйл ажиллагаа явуулаагүй ба 2021.08.19-ны өдрийн байдлаар нийт зээл, хүүгийн авлага 16.7 сая төгрөг байна.                                                                                                                       | 16,709.1    | Төлбөрийн акт тогтоох                 | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа                        |
| 46  |                                                                                        | 1   | Богд сумын Сум хөгжүүлэх сангаас 2019 онд "Хүнсний дэлгүүр" зориулалтаар иргэн Н.А-д 3.0 сая төгрөгийн зээл олгосон ба 2020.12.31-ны байдлаар зээл, хүүгийн авлагын үлдэгдэл 2.2 сая төгрөг байна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2,163.7     | Төлбөрийн акт тогтоох                 | Сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн            | Д.Өлзийбаяр, Б.Алтантуяа                      |
| 47  |                                                                                        | 1   | Баян-Овоо сумын Сум хөгжүүлэх сангаас 2019 онд иргэн Л.Н-д "Супермаркет" хүнсний дэлгүүрийн зориулалтаар 4.0 сая төгрөгийн зээл олгосон ба 2020.12.31-ны байдлаарх зээл, хүүгийн авлагын үлдэгдэл 4.3 сая төгрөг байна.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4,294.0     | Төлбөрийн акт тогтоох                 | Баян-Овоо сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн  | Ж.Хатанбаатар, Д.Эрдэнэбулган                 |
| 48  | 2.1.1. СХС-ийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт үр дүнтэй байна уу?                        | 1   | Сүмд СХС-ийн хөрөнгийн зарцуулалт, зээлийн ашиглалт, эргэн төлөлтөд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий орон тооны бус зөвлөлийг СХС-гийн журмын 3.3.2 -т заасны дагуу байгуулсан ба аудитаар сүмдээс 2019,2020 оны СХС-аас олгосон зээлийн зориулалт, зарцуулалт, эргэн төлөлтөд хяналт тавих эрх бүхий СХС-гийн хяналтын зөвлөлийн тайланг авч шалгахад Баянговь, Бууцагаан, Богд, Бөмбөгөр, Жинст, Өлзийт, Эрдэнэцогт, Баянбулаг, Баацагаан сумын хяналтын зөвлөл нь СХС-гийн журмын 5.3.2 -т заасны дагуу сангийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийсэн тайланг ирүүлээгүй байна. | -           | Зөвлөмж өгөх                          | Сумдын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн           | Сумдын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн |
| 49  | 2.1.2. Сангийн хөрөнгийн бүртгэл тайлагнал бодитой байна уу?                           | 1   | Баянхонгор сумын СХС 2020.12.31-ны өдрийн байдлаар 103 зээлдэгчийн 563.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гэж тайлагнасан байхад авлагын үлдэгдлийг аудитаар дахин зээлдэгч тус бүрээр хувийн хэрэгтэй тулган тооцооллыг давтан гүйцэтгэхэд 578.6 сая төгрөг буюу 15.3 сая төгрөгөөр алдаатай тайлагнасан байна.                                                                                                                                                                                                                                                                      | 15,276.7    | Албан шаардлага                       | Баянхонгор сумын Засаг дарга, СХС хариуцсан мэргэжилтэн | Ж.Мөнхсоёл, Б.Булгамаа                        |
| ДҮН |                                                                                        | 49  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1,348,868.6 |                                       |                                                         |                                               |
|     |                                                                                        |     | Албан шаардлага                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1,209,300.0 |                                       |                                                         |                                               |
|     |                                                                                        |     | Актын төлбөр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 102,968.6   |                                       |                                                         |                                               |
|     |                                                                                        |     | Зөвлөмж                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 36,600.0    |                                       |                                                         |                                               |

Бэлтгэсэн: Ахлах аудитор

Аудитор

М.Алтантуяа

Н.Бүнчинсүрэн

Хянасан:

Аудитын менежер

А.Цэцэн

Дарга, Тэргүүлэх аудитор

Б.Мөнхбат

117-8544  
117-9007423